

Hlas farnosti

ročník
XXXI.
č. 45
10. 11. 2024

Informačný týždenník Rímskokatolíckej farnosti Banská Bystrica – mesto

Kňazské hroby na našom cintoríne rozprávajú rôzne životné príbehy služobníkov oltára

Aj tentokrát vám prinášame výber informácií o životoch a pôsobení niekoľkých kňazov, ktorých miestom posledného odpočinku sa stal banskobystrický katolícky cintorín. Pozývame vás vnímať rôznorodosť povolání a životných ciest, ktorými kráčali títo služobníci Pánovho oltára.

KRÉBES, Július – kňaz, asesor, publicista

(* 3. 4. 1903, Hiadel' – † 9. 11. 1958, Banská Bystrica)

Pochádzal z rodiny horára. Pre slabý zrak bol v roku 1929 vysvätený za kňaza až po udelení súhlasu pápeža Pia XI. Stal sa štvrtým banskobystrickým kaplánom. Pravidelne kázal v slovenskom i maďarskom jazyku, katechizoval, viedol prednášky mládeži, vyučoval náboženstvo a prekladal náboženské knihy. Bol vyhľadávaným svedníkom. Stal sa blízkym spolupracovníkom biskupa Andreja Škrábika (1882 – 1950), ktorý takmer slepého kňaza chránil počas prechodu frontu vo svojej rezidencii. Po biskupovej smrti mal špeciálne právomoci na správu diecézy. Pod tlakom totalitného režimu a zdravotných ťažkostí bol predčasne penzionovaný. V obsiahlom denníku zanechal autentické svedectvo o živote v meste.

SKALÁK, Augustín – kňaz, profesor, riaditeľ gymnázia

(* 23. 8. 1887, Slovenské Pravno – † 27. 6. 1960 Priečhod)

Za kňaza bol vysvätený v r. 1910 a ako kaplán pôsobil v Detve a Brezne. V roku 1911 sa stal chórovým kaplánom katedrálnej kapituly. V roku 1919 sa stal katechetom a profesorom náboženstva na gymnáziu, kde od roku 1939 pôsobil aj ako riaditeľ. Po roku 1945 bol násilne pozbavený profesúry a prepustený z pedagogických služieb. V roku 1950 ho vypovedali z mesta a skonfiškovali mu byt. Pomáhal vo farskej kancelárii v Banskej Bystrici a žil v súkromí v Priečhode, kde denne celebroidal sväté omše v tamojšej filiálnej kaplnke. Bol svedomitý pedagóg, priateľ študentov a výborný hudobník, ktorý zakúsil prenasledovanie totalitnou mocou.

BRIEDOŇ, Daniel, Mons. ThDr. – generálny vikár, kanonik, kapitulný vikár

(* 26. 3. 1898, Veličná – † 22. 10. 1963, Banská Bystrica)

Po absolvovaní gymnaziálnych a teologických štúdií bol 24. 8. 1920 vysvätený za kňaza. Od roku 1941 bol generálnym vikárom biskupa Škrábika. Po jeho smrti v roku 1950 bol zvolený za kapitulného vikára Banskobystrickej diecézy. Jeho voľba sa stala predmetom sporu medzi totalitným štátom a Cirkvou ohľadom udelenia štátneho súhlasu, ktorý mu nakoniec nebol udelený a bol prinútený resignovať na svoj úrad. Totalitný štát ustanovil za správcu diecézy Jána Decheta. Neskôr zlomený a znechutený Briedoň odovzdal právomoci kapituly štátom vymenovaným konzultorom a spolupracoval pri voľbe Decheta za kapitulného vikára. Do svojej smrti žil ako náhradný kapitulný vikár a kanonik v utiahnutosti v našom meste.

KŘENEK, Jan Jaromír, OFMCap. – tajne vysvätený rehol'ný kňaz

(* 5. 11. 1923, Morava – † 1. 12. 1976, Banská Bystrica)

Pochádzal z Moravy a patrilo do kapucínskej rehole pražskej provincie. Tu ho ako bohoslovca vo formácii v apríli 1950 zastihla Barbarská noc a bol spolu so svojimi bratmi internovaný. Na jeseň roku 1950 bol povolaný do tzv. PTP (pomocné technické prápory), kde sa so svojimi spolubratmi zúčastňoval prác na výstavbe letiska v Hájniskoch a bytových domov na Fončorde v Banskej Bystrici.

V tom čase bol tajne vysvätený za kňaza. Po prepustení z PTP pracoval so svojimi spolubratmi v Stavoindustrii v Banskej Bystrici, najskôr manuálne, potom ako skladník. Počas pražskej jari v rokoch 1968 – 1969 krátko pracoval vo verejnej duchovnej správe v Banskej Bystrici. Za normalizácie bol znova poslaný do výroby. Pôsobil ako organista v katedrálnom kostole a žil v Banskej Bystrici až do predčasnej smrti.

ŠKODA, František, Mons. doc. ThDr. PhDr. – pápežský prelát

(* 18. 7. 1826, Lučenec – † 10. 3. 2016 Banská Bystrica)

V roku 1945 bol biskupom Škrábikom poslaný na teologické štúdiá do Ríma, kde bol v roku 1950 vysvätený za kňaza. Keďže sa nemohol vrátiť na Slovensko, pôsobil ako kaplán v severotalianskych farnostiach. V rokoch 1957 – 1966 pôsobil ako profesor filozofie v kňazskom seminári v Pesare. Od roku 1966 pôsobil na Sekretariáte pre neveriacich v Ríme. Od roku 1987 bol vicerektorom českého kňazského kolégia Nepomucenum v Ríme. V roku 1990 sa vrátil na Slovensko a stal sa riaditeľom biskupského úradu. Od roku 1991 prednášal filozofiu a sociálnu náuku Cirkvi v banskobystrickom kňazskom seminári. Na CMBF UK bol v roku 1996 vymenovaný za docenta. Svätý pápež Ján Pavol II. ho v roku 2000 vymenoval za pápežského preláta. Od roku 2003 žil na odpočinku v Banskej Bystrici. Bol mimoriadne vzdelaný kňaz so svetovým rozhľadom a skúsenosťami z práce v rímskej kúrii, vynikajúci pedagóg a vychovávateľ kňazského dorastu.

(Zdroj: Sprievodca po pietnych miestach Banskej Bystrice)

K miestam posledného odpočinku významnejších osôb pochovaných na katolíckom cintoríne vás naviguje tabuľa pri bráne cintorína. Využiť môžete aj digitálnu mapu cintorína, ktorú nájdete na internetovom GISPLANE mesta:

<https://mapy.banskabystrica.sk/mapa/pasport-hrbtitovu>

Vyhľadať tak môžete aj hroby posledných dvoch kňazov pochovaných na našom cintoríne. Hneď na začiatku parcely „S“ nájdete hrob **ThDr. Jozefa Meška, PhD.** (* 25. 5. 1948, Partizánske - Šimonovany – † 15. 2. 2022, Banská Bystrica), ktorý bol honorárnym dekanom, členom diecéznej kňazskej rady a naposledy pôsobil ako farár v Opatovciach nad Nitrou.

Trochu vyššie, po ľavej strane chodníka, nájdete hrob **vdp. Jána Holbíka** (* 9. 6. 1962, Banská Bystrica – † 20. 3. 2023, Martin), ktorý bol tajne vysvätený v poľskom Zakopanom. Po viacročnej pastorácii v rôznych farnostiach diecézy nastúpil do farnosti Mošovce, kde však stihol sláviť len jednu svätú omšu a potom náhle vážne ochorel.

Obaja títo kňazi zomreli v aktívnej pastoračnej službe. Odporúčame ich do vašich modlitieb.

OZNAMY NA 32. NEDEĽU V CEZROČNOM OBDOBÍ

11. 11.	Pondelok	Sv. Martin z Tours, biskup, spomienka
12. 11.	Utorok	Sv. Jozafát, biskup a mučeník, spomienka
17. 11.	Nedeľa	TRIDSIATA TRETIA NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

Ostatné dni sú férie.

- **Dnes sa o 19.00 hod. uskutoční v katedrále koncert k pocte Albína Sakáča.** Tento bystrický organista a regenschori pôsobil v ťažkých totalitných časoch. So speváckym zbor Xaverius chodieval hosťovať aj do našej farnosti najmä na veľké sviatky a na kňazské vysviacky. Podujatie sa uskutoční ako pripomienka 20. výročia jeho odchodu do večnosti.
- **Budúcu nedeľu 17. 11. je jesenná zbierka na seminár.** V Kňazskom seminári v Nitre aktuálne študuje za našu diecézu trinásť bohoslovcov. Za Vaše milodary vopred Pán Boh zaplatí.

Úradné hodiny farskej kancelárie: Pondelok, Streda, Piatok: 9.00 – 11.45 h. Utorok, Štvrtok, Piatok: 17.15 – 18.00 h.	tel.: 048 / 412 45 31 mobil: 0911 880 298 web: www.bbместо.fara.sk e-mail: fara.bb.место@gmail.com	Elektronický zvonček:
© Vydáva Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Banská Bystrica – mesto, Námestie Štefana Moysesova I. Ako týždenník distribuovaný bezplatne. Uzávierka v piatok o 9.00 hod. Reg. č. OMT-OÚ 3/94. Náklad 320 ks.		